

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 247/04-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. augusta 2004 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti Mikuláš Práznovský, s. r. o., N. Z., vo veci porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Nové Zámky č. k. 13 C 64/01-153 z 9. decembra 2002 a uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 7 NcC 11/2004-202 z 19. marca 2004 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti Mikuláš Práznovský, s. r. o., **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. júla 2004 doručená sťažnosť spoločnosti Mikuláš Práznovský, s. r. o., N. Z. (ďalej len „sťažovateľka“), v ktorej namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“)

č. k. 13 C 64/01-153 z 9. decembra 2002 a uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7 NcC 11/2004-202 z 19. marca 2004.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uvádza, že 24. októbra 2002 jej bolo doručené uznesenie okresného súdu zo 14. októbra 2002 sp. zn. 13 C 64/01, ktorým bola vyzvaná, aby v lehote pätnástich dní predložila súdu dôkazné listiny o mzde žalobcu za obdobie jún až október 2000.

Sťažovateľke bolo 18. marca 2003 doručené uznesenie okresného súdu z 9. decembra 2002 č. k. 13 C 64/01-153, ktorým jej bola uložená poriadková pokuta v sume 5 000 Sk. Okresný súd v odôvodnení uznesenia uviedol, že sťažovateľka bezdôvodne a hrubým spôsobom sťažila postup súdu a jeho rozhodnutie vo veci, ktorú nie je možné bez predloženia požadovaných dokladov posúdiť, a preto okresný súd uložil pokutu v maximálnej výške, pričom poukazuje opakovane na edičnú povinnosť sťažovateľky, a to „... pod ďalšou hrozbou poriadkovej pokuty“.

Sťažovateľka podala proti predmetnému uzneseniu odvolanie a zároveň vzniesla námietku zaujatosti voči konajúcemu sudcovi z dôvodu opakovaného porušovania princípu rovnosti strán v občianskom súdnom konaní a požiadala predsedu okresného súdu o prikázanie veci inému sudcovi.

Krajský súd 19. marca 2004 uznesením č. k. 7 NcC 11/2004-202 o námietke zaujatosti sudcu okresného súdu rozhodol tak, že zákonný sudca nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania posudzovanej veci, pretože krajský súd nezistil z obsahu spisu a vyjadrenia zákonného sudcu také dôvody, ktoré by zakladali domnienku, že sudca by mal nejaký vzťah k prejednávanej veci, účastníkom konania alebo ich zástupcom.

Sťažovateľka napriek predmetným uzneseniam trvá na skutočnosti, že zákonný sudca je vo veci zaujatý, preto v petite svojej sťažnosti žiada, aby ústavný súd vyslovil v náleze porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu z 9. decembra 2002 č. k. 13 C 64/01-153 a uznesením krajského súdu z 19. marca 2004 č. k. 7 NcC 11/2004-202 a priznal jej primerané finančné zadosťučinenie 10 000 Sk.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

V zmysle ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozorní, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Ústavný súd v rámci svojej ustálenej rozhodovacej činnosti vyslovil právny názor uvedený v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 66/98: „O zjavnej neopodstatnenosti podnetu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov.“

Obdobne ústavný súd rozhodol, že „do obsahu základného práva na prejednanie veci pred nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí povinnosť súdu vyhovieť návrhu oprávnených osôb na vylúčenie sudcu alebo súdnych osôb z ďalšieho prejednávania a rozhodovania veci pre pochybnosti o ich nezaujatosti. Obsahu základného práva na prejednanie veci nestranným súdom zodpovedá len povinnosť nadriadeného súdu

rozhodnúť za zákonných podmienok o každom návrhu oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia veci pre pochybnosti o jeho nezaujatosti“ – rozhodnutie sp. zn. I. ÚS 73/97.

Ústavný súd po preskúmaní uznesenia krajského súdu zistil, že sťažovateľke ako žalovanej účastníčke bola v konaní o zaplatenie mzdy a náhrady mzdy okresným súdom uložená poriadková pokuta podľa § 53 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) za nerešpektovanie príkazu súdu na predloženie dokladov potrebných pre rozhodnutie vo veci samej. Sťažovateľka sa proti uzneseniu okresného súdu odvolala a vzniesla námietku zaujatosti voči vec prejednávajúcemu sudcovi, pretože „*súd opakovane porušuje ústavný princíp rovnosti strán v občianskom súdnom konaní*“.

Krajský súd v napadnutom uznesení uviedol, že z obsahu spisu a vyjadrení zákonného sudcu neboli zistené žiadne dôvody, ktoré by zakladali domnienku zaujatosti sudcu.

V zmysle ustanovenia § 6 OSP súd postupuje v konaní v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná. Sťažovateľka ako účastník konania bola povinná na výzvu súdu predložiť požadované doklady, aby súd vedel kvalifikovane rozhodnúť v danej veci.

Podľa ustanovenia § 129 ods. 2 OSP predseda senátu môže uložiť tomu, kto má listinu potrebnú na dôkaz, aby ju predložil, alebo ju obstará sám od iného súdu, orgánu alebo právnickej osoby.

V zmysle § 53 OSP tomu, kto hrubo sťažuje postup konania najmä tým, že neposlúchne príkaz súdu, možno uložiť poriadkovú pokutu.

Podľa § 14 ods. 3 OSP dôvodom pre vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci.

Sťažovateľka mala v predmetnom konaní možnosť uviesť svoju argumentáciu počas prejednávania veci a zdôvodniť priamo v konaní, z akého dôvodu odmietla predložiť súdom

požadované doklady. Navyše, z existencie skutočnosti, že zákonný sudca udelí poriadkovú pokutu účastníkovi konania, nie je možné vyvodzovať zaujatosť voči tomuto účastníkovi konania, pokiaľ sudca tak urobí v súlade s platným právom.

Okresný súd a krajský súd postupovali v posudzovanom konaní v súlade s platnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, namietané uznesenia okresného súdu a krajského súdu neboli svojvoľné ani arbitrárne, preto súdy nemohli porušiť svojím postupom v sťažnosti uvedené ústavné práva sťažovateľky len z toho dôvodu, že nerozhodli v súlade s právnym názorom sťažovateľky.

V zmysle ustálenej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jedným z dôvodov odmietnutia sťažnosti je zjavná neopodstatnenosť, ktorú možno vysloviť, ak ústavný súd nezistí priamu príčinnú súvislosť medzi namietaným postupom štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sťažovateľ namieta – napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 93/97, I. ÚS 87/97, I. ÚS 20/97, I. ÚS 24/98. Zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti nemožno odstrániť. Preto sa ústavný súd nezaoberal ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v sťažnosti.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. augusta 2004